

Kiril Dolinko*

ANALIZA TREŚCI WYBORÓW PREZYDENCKICH W USA 2024: GŁÓWNE TEMATY KAMPANII

Streszczenie

Artykuł zawiera analizę głównych tematów amerykańskiej kampanii prezydenckiej 2024 r., w tym zagadnienie migracji, gospodarki, praw kobiet, bezpieczeństwa międzynarodowego i rywalizacji USA z Chinami. W tekście dokonano analizy treści programów wyborczych, debat oraz danych sondażowych. W opinii autora wybory prezydenckie w USA w 2024 roku uwiarydliły głębokie podziały społeczne i ideologiczne amerykańskiego społeczeństwa. Polaryzacja społeczeństwa determinuje politykę wewnętrzną USA, definiując kierunki przyszłego rozwoju kraju i bezpośrednio wpływa na jego politykę zagraniczną.

Słowa kluczowe: wybory prezydenckie w USA 2024, kampania wyborcza, polaryzacja polityczna, dyskurs, programy polityczne

Wstęp

Wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych w 2024 roku odbyły się w kluczowym momencie dla amerykańskiej polityki. Po czterech latach rządów Joe Bidena, skoncentrowanych na odbudowie jedności narodowej i mierzeniu się z globalnymi wyzwaniami, niespodziewana decyzja prezydenta o rezygnacji z ubiegania się o reelekcję otworzyła drogę do startu w wyborach dla wiceprezydent Kamali Harris, która była pierwszą w historii USA kobietą na tym stanowisku oraz pierwszą osobą pochodzenia afroamerykańskiego i azjatyckiego, która kandydowała na urząd prezydenta. Harris stanęła na czele Partii Demokratycznej, obiecując kontynuację polityki Bidena i promując progresywne zmiany¹. Po stronie Republikanów liderem pozostał Donald Trump, który po prze-

* Uniwersytet Opolski, e-mail: kirildolinko@icloud.com, ORCID: 0009-0000-5006-6356.

¹ A. Dąbrowski, M. Piotrowski, *Joe Biden rezygnuje z walki o reelekcję*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, <https://pism.pl>, 22.07.2024 (20.12.2024).

granej w 2020 roku mobilizował swoją bazę wyborczą wokół populistycznych haseł, krytyki administracji Demokratów i podważania wyniku poprzednich wyborów. Jego kampania w 2024 roku skupiła się na kwestiach takich, jak migracja, inflacja i bezpieczeństwo narodowe, co odzwierciedlało głębokie podziały społeczne w amerykańskim społeczeństwie. Intensywnie spolaryzowana kampania ukazała ideologiczne różnice między kandydatami oraz napięcia między tradycyjnym elektoratem Republikanów a młodszymi, bardziej zróżnicowanymi grupami wyborców wspierającymi Demokratów².

Celem niniejszego artykułu jest analiza głównych narracji kampanii wyborczej w 2024 roku, które zdefiniowały przyszłe priorytety polityki USA oraz unaocznily wyzwania stojące przed społeczeństwem amerykańskim. Wykorzystując analizę treści, autor bada oficjalne programy kandydatów, debaty, materiały promocyjne i dane sondażowe, z uwzględnieniem raportów renomowanych instytucji badawczych, takich jak Pew Research Center czy Brookings Institution. Struktura pracy obejmuje charakterystykę kluczowych wydarzeń kampanii, szczegółową analizę poruszanych tematów – od migracji po rywalizację z Chinami – oraz ocenę ich wpływu na wyniki wyborów i przyszłość polityki USA.

Kontekst i dynamika kampanii wyborczej 2024 roku

Decyzja Joe Bidena o rezygnacji z reelekcji była jednym z najważniejszych momentów kampanii 2024 roku i punktem zwrotnym dla Partii Demokratycznej. Biden, najstarszy prezydent w historii USA, zmagał się z krytyką dotyczącą wieku i zdrowia, co Republikanie wykorzystywali w swoich narracjach, sugerując, że nie jest zdolny do sprawowania urzędu³. Naciski na zmiany pokoleniowe pojawiły się również wśród umiarkowanych wyborców Demokratów. W lipcu 2024 r. Biden ogłosił decyzję, wskazując Kamalę Harris jako naturalną następczynię, która będąc wiceprezydentką, odegrała kluczową rolę w realizacji programów jego administracji. Decyzję tę interpretowano jako próbę uniknięcia wyczerpującej kampanii i dalszych ataków ze strony opozycji oraz mediów.

Kandydatura Kamali Harris miała duże znaczenie symboliczne i polityczne. Harris, jako pierwsza kobieta oraz osoba pochodzenia afroamerykańskiego i azjatyckiego, kandydatka jednej z dwóch głównych partii,

² *Americans' Dismal Views of the Nation's Politics*, "Pew Research Center", 2023, s. 94–102.

³ A. Zither, *Trump Expands Lead Over Biden as Age Worries Grow*, *WSJ Poll Finds*, The Wall Street Journal, <https://www.wsj.com>, 03.07.2024 (20.12.2024).

miała zmobilizować kluczowe grupy elektoratu Demokratów, w tym młodszych wyborców, kobiety oraz mniejszości etniczne⁴. Jej kampania koncentrowała się na prawach reprodukcyjnych, zmianach klimatycznych i reformie imigracyjnej, by przyciągnąć zarówno progresywne, jak i umiarkowane skrzydło partii⁵. Musiała jednak zmierzyć się z krytyką dotyczącą swojej niskiej frekwencji w mediach jako wiceprezydentki oraz obawami umiarkowanych wyborców o zdolności przywódcze. Republikanie sugerowali, że Harris będzie kontynuowała politykę Bidena⁶. Jej kandydatura podkreśliła jednak postępowe wartości Demokratów i wizerunek partii otwartej na zmiany.

Donald Trump po raz kolejny zdominował narrację Partii Republikańskiej, wygrywając prawybory z minimalnym oporem ze strony innych kandydatów, takich jak Ron DeSantis czy Nikki Haley, którzy nie zdobyli wystarczającego poparcia⁷. Trump zjednoczył wokół siebie większość bazy Republikanów i zmobilizował ruch MAGA (*Make America Great Again*), lojalny wobec jego populistycznej wizji Ameryki. Jego kampania opierała się na hasłach „*America First*” promujących interesy narodowe, ochronę miejsc pracy i podważanie wyników wyborów z 2020 roku, co nadal trafiało do jego zwolenników⁸. W kampanii 2024 roku Trump koncentrował się na *Rust Belt*, obiecując przywrócenie miejsc pracy oraz wsparcie dla przemysłu w dziedzinie produkcji i wydobycia energii.

Kluczowym elementem strategii Trumpa była krytyka polityki gospodarczej administracji Bidena, którą oskarżał o wysoką inflację, wzrost kosztów energii i pogorszenie sytuacji klasy średniej⁹. Trump zarzucał Demokratom ignorowanie problemów zwykłych Amerykanów. Przedstawiał siebie jako obrońcę klasy pracującej, kontrastując swoje podejście z polityką Demokratów. Szczególnie widoczna była jego retoryka wobec migracji. Trump wielokrotnie oskarżał Demokratów o prowadzenie polityki „otwartych granic”, co miało duże znaczenie w połu-

⁴ E. Kamarck, *Why is Kamala Harris wrapping up the Democratic nomination so quickly?*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 23.07.2024 (21.12.2024).

⁵ *In Tied Presidential Race, Harris and Trump Have Contrasting Strengths, Weaknesses*, “Pew Research Center”, 2024 s. 15–22.

⁶ B. Samuels, *Republicans ready attacks on Harris in anticipation of Biden bowing out*, The Hill, <https://thehill.com>, 21.07.2024 (21.12.2024)

⁷ D. Bankova, M. Funakoshi, M. Weber, *US Primary results 2024: Republican and Democratic delegate count*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 11.01.2024 (21.12.2024).

⁸ T.C. Wittes, *Trump’s “America First” is America the Small*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 2.06.2017 (21.12.2024).

⁹ *Public’s Positive Economic Ratings Slip; Inflation Still Widely Viewed as Major Problem*, “Pew Research Center”, 2024, s. 12–15.

dniowych stanach dotkniętych kryzysem migracyjnym. Obiecywał dalsze wzmocnianie muru granicznego oraz zaostrzenie przepisów deportacyjnych, a to przyciągało konserwatywny elektorat.

Kampania w 2024 roku była dynamiczna, a kluczowe wydarzenia istotnie wpłynęły na jej przebieg. Debaty prezydenckie przyciągnęły miliony widzów i były okazją do skontrastowania wizji kandydatów¹⁰. Trump skupił się na kwestiach gospodarczych, obarczając Demokratów winą za inflację i wzrost kosztów życia¹¹. Podkreślał plany odbudowy przemysłu i wsparcia klasy pracującej, zwłaszcza w *Rust Belt*. W sprawie migracji zaprezentował siebie jako obrońcę „kontroli nad granicami”, wielokrotnie krytykując Harris za rzekome niepowodzenia w zarządzaniu polityką imigracyjną. Harris z kolei koncentrowała się na prawach kobiet i ochronie dostępu do aborcji, odpowiadając na zmiany w polityce reprodukcyjnej w poszczególnych stanach. W debatach wyraźnie zaznaczała różnice między swoją wizją a podejściem Republikanów.

Na dynamikę kampanii wpłynęły także wydarzenia międzynarodowe¹². Kontynuacja wojny w Ukrainie stała się punktem zapalnym w debacie o zaangażowaniu USA na świecie. Harris podkreślała konieczność obrony demokracji i wzmocnienia sojuszy międzynarodowych, natomiast Trump argumentował, że polityka Demokratów doprowadziła do eskalacji konfliktów i zwiększenia kosztów ponoszonych przez USA. Napięcia z Chinami, zwłaszcza w kontekście Tajwanu, również odegrały ważną rolę. Harris akcentowała potrzebę twardego stanowiska wobec Pekinu, podczas gdy Trump proponował bardziej pragmatyczne podejście i negocjacje handlowe. Kryzys migracyjny na granicy z Meksykiem był kolejnym istotnym tematem – Republikanie przedstawiali surową politykę imigracyjną, a Harris apelowała o humanitarne rozwiązania i reformy systemowe¹³.

Podział elektoratu w 2024 roku był głęboki, co odzwierciedlało utrzymującą się polaryzację polityczną. Demokraci skupili się na mobilizacji młodszych wyborców, kobiet oraz mniejszości etnicznych, które odegrały kluczową rolę w ich sukcesie w 2020 roku¹⁴. Kampania Harris

¹⁰ K. Collins [i in.], *Instant analysis of the presidential debate with CNN experts*, CNN, <https://edition.cnn.com>, 28.06.2024 (22.12.2024).

¹¹ *Hear Biden and Trump debate who did better for the economy*, CNN, <https://edition.cnn.com>, 28.06.2024 (22.12.2024).

¹² A. Stent, *How would Trump and Harris handle the Russia-Ukraine war?*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 1.10.2024 (22.12.2024).

¹³ R. Staff, *\$72,000 migrant smuggling routes to the US start with charter flights*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 21.06.2024 (22.12.2024).

¹⁴ *Changing Partisan Coalitions in a Politically Divided Nation*, “Pew Research Center”, 2024 s. 47–55.

szczególnie uwzględniała Afroamerykanów i Latynosów, których głosy były decydujące w dużych metropoliach oraz stanach południowych. Harris starała się także przyciągnąć młodych wyborców, obiecując działania w obszarach takich, jak zmiany klimatyczne, prawa reprodukcyjne i reforma edukacji. Wiece na kampusach i współpraca z aktywistami były istotnymi elementami jej strategii.

Partia Republikańska, pod wodzą Trumpa, koncentrowała się na mobilizacji białej klasy pracującej, zwłaszcza w *Rust Belt*¹⁵. Republikańskie dążyli również do odzyskania poparcia na konserwatywnych przedmieściach, gdzie tracili głosy w poprzednich wyborach. W kampanii Trumpa dominowały kwestie gospodarcze, takie jak inflacja i koszty życia, istotne dla klasy średniej i robotniczej. Kluczowe były stany *swingowe*, jak Pensylwania, Wisconsin czy Arizona, gdzie partie prowadziły intensywne kampanie lokalne oraz inwestowały w reklamy telewizyjne i cyfrowe¹⁶.

Rola niezależnych wyborców okazała się kluczowa. Demokraci i Republikanie skupili się na kwestiach gospodarczych i bezpieczeństwa narodowego, dominujących w sondażach¹⁷. W stanach takich jak Nevada i Karolina Północna wyborcy niezależni często decydowali o wyniku wyborów, co zmuszało partie do przyjmowania bardziej wyważonych stanowisk. Rywalizacja przejawiała się w licznych wizytach kandydatów oraz inwestycjach w kampanie terenowe.

Analiza głównych tematów kampanii

Kwestia migracji była jednym z najbardziej kontrowersyjnych tematów kampanii wyborczej w 2024 roku. Kryzys na południowej granicy, gdzie liczba migrantów osiągnęła rekordowy poziom, stał się wyzwaniem zarówno humanitarnym, jak i politycznym¹⁸. Kamala Harris proponowała reformę systemu imigracyjnego, w tym wzmocnienie procesów azylowych, zwiększenie liczby urzędników oraz utworzenie ścieżki do obywatelstwa dla nieudokumentowanych imigrantów przebywających

¹⁵ J. Majmurek, *Republikanie zmieniają się w partię amerykańskiej klasy pracującej*, Krytyka Polityczna, <https://krytykapolityczna.pl>, 23.08.2024 (27.12.2024).

¹⁶ S. Slobin, H. Schneider, *Behind the Battleground States*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 24.09.2024 (28.12.2024).

¹⁷ *In Tied Presidential Race, Harris and Trump Have Contrasting Strengths, Weaknesses*, "Pew Research Center", 2024 s. 15–22.

¹⁸ *Migrant crossings are spiking. See what it looks like on the southern border*, CNN, <https://edition.cnn.com>, 23.12.2023 (15.01.2025).

w USA od wielu lat¹⁹. Podkreślała konieczność współpracy z krajami Ameryki Środkowej, aby zwalczać przyczyny migracji, takie jak ubóstwo, przemoc i zmiany klimatyczne.

Donald Trump i Partia Republikańska prezentowali odmienne podejście. Trump obiecał kontynuację budowy muru granicznego i zaostreżenie przepisów azylowych, w tym przywrócenie polityki „*Remain in Mexico*”²⁰. Zapowiedział także największą operację deportacyjną w historii, wysyłając jasny sygnał, że nielegalna migracja nie będzie tolerowana. Republikanie zarzucali Demokratom politykę „otwartych granic”, która według nich zagraża bezpieczeństwu narodowemu i destabilizuje południowe stany. Retoryka Trumpa, skierowana do białej klasy pracującej i konserwatywnych wyborców, cieszyła się dużym poparciem w regionach dotkniętych kryzysem migracyjnym.

Migracja była kluczowym tematem walki o stany *swingowe* (Arizona, Georgia czy Teksas)²¹. Oboje kandydaci odbyli tam wiele wizyt. Harris mówiła o potrzebie humanitarnego podejścia, jednocześnie krytykując politykę Republikanów jako nieskuteczną. Trump natomiast podczas wieców obiecywał „przywrócenie kontroli nad granicą” i przedstawiał Harris jako symbol porażki Demokratów. Kontrastujące podejścia kandydatów do migracji uwiadamiały głębokie podziały ideologiczne, które mobilizowały elektoraty obu stron.

Wzrost inflacji i rosnące koszty życia stały się kluczowym tematem kampanii, wpływając na decyzje wyborców i dominując debatę publiczną²². Inflacja dotknęła niemal każdą grupę społeczną, choć jej skutki różniły się w zależności od demografii i poziomu dochodów²³. Rodziny z klasy średniej i pracującej zmagające się z wyższymi cenami podstawowych produktów stały się głównym celem obu kampanii. Młodszy wyborcy odczuwali wzrost rat kredytów studenckich, a starsi martwili się o swoje oszczędności i emerytury.

Trump przedstawił podejście oparte na tradycyjnych rozwiązaniach konserwatywnej polityki gospodarczej. Obiecywał cięcia podatków dla klasy średniej i małych przedsiębiorstw, argumentując, że pobudzą one

¹⁹ M. Mason, *Harris gets leeway from the left to talk tough on the border*, Politico, <https://www.politico.com>, 22.08.2024 (15.01.2025).

²⁰ R. Beitsch, *Where Harris and Trump stand on immigration and the border*, The Hill, <https://thehill.com>, 21.10.2024 (15.01.2025).

²¹ G. R. Sanchez, *Immigration policy could determine the next president of the United States*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 4.03.2024 (15.01.2025).

²² *In Tied Presidential Race, Harris and Trump Have Contrasting Strengths, Weaknesses*, “Pew Research Center”, 2024 s. 15–22.

²³ A. Shalal, *For many US voters, the economy is personal and they blame the Democrats*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 28.10.2024 (16.01.2025).

wzrost gospodarczy i inwestycje²⁴. Zapowiadał także ograniczenie regulacji federalnych, które – jego zdaniem – hamowały rozwój przemysłu, szczególnie w sektorze energetycznym. Krytykował Demokratów za nadmierne wydatki publiczne, uznając je za główną przyczynę inflacji. Na wiecach w stanach takich, jak Pensylwania i Wisconsin, Trump podkreślał potrzebę wspierania tradycyjnych gałęzi przemysłu jako sposobu na odbudowę klasy pracującej.

Harris i Partia Demokratyczna zaproponowali alternatywne podejście, stawiając na inwestycje w infrastrukturę i zieloną energię jako drogę do stabilności gospodarczej²⁵. Harris obiecywała rozbudowę sieci energetycznych, budowę przystępnych cenowo mieszkań oraz wsparcie dla rodzin poprzez rozszerzenie ulg podatkowych na dzieci. Proponowała zwiększenie obciążeń podatkowych dla najbogatszych i korporacji w celu sfinansowania tych programów²⁶. W kampanii Harris wielokrotnie krytykowała reformy podatkowe Trumpa, które – według niej – faworyzowały najbogatszych i zwiększały nierówności społeczne. Demokratyczna kandydatka zwracała się przede wszystkim do kobiet, mniejszości etnicznych i mieszkańców przedmieść, akcentując, że jej plan gospodarczy jest dostosowany do potrzeb zwykłych Amerykanów.

Gospodarka była kluczowym czynnikiem kształtującym preferencje wyborcze w poszczególnych grupach demograficznych²⁷. Klasa pracująca w *Rust Belt*, tracąca miejsca pracy w tradycyjnych sektorach, bardziej skłaniała się ku Trumpowi i jego obietnicom odbudowy przemysłowej potęgi²⁸. Młodsze pokolenie i mieszkańcy dużych miast, silniej odczuwający skutki zmian klimatycznych i brak dostępnych mieszkań, częściej identyfikowali się z propozycjami Harris. Kontrastujące podejścia kandydatów do kwestii ekonomicznych podkreśliły ideologiczną polaryzację kampanii.

Kwestie bezpieczeństwa międzynarodowego także odegrały kluczową rolę, uwypuklając różnice w podejściu kandydatów. Wojna w Ukrainie stała

²⁴ B. Guggenheim, B. Becker, *Trump, Harris lay out tax plans with trillions of dollars on the line*, Politico, <https://www.politico.com>, 27.08.2024 (16.01.2025).

²⁵ A. Cancryn, *Harris' economic plan supercharges Biden proposals to fight inflation*, Politico, <https://www.politico.com>, 16.08.2024 (16.01.2025).

²⁶ N. Popli, *What a Kamala Harris Win Would Mean for the Economy*, Time, <https://time.com>, 23.10.2024 (16.01.2025).

²⁷ A. Gangitano, *Carville on Harris loss: 'It is and it always will be the economy, stupid'*, The Hill, <https://thehill.com>, 2.01.2025 (16.01.2025).

²⁸ W. A. Galston, *Why Donald Trump won and Kamala Harris lost: An early analysis of the results*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 6.11.2024 (16.01.2025).

się symbolem walki o demokrację i sojusze, a relacje z Chinami były postrzegane przez pryzmat rywalizacji gospodarczej i technologicznej. Harris opowiedziała się za kontynuacją wsparcia wojskowego i finansowego dla Ukrainy. Jej stanowisko było zgodne z polityką Bidena, który przyznał Ukrainie pomoc o wartości 62 miliardów dolarów²⁹. Harris uznawała obronę demokracji i sprzeciw wobec rosyjskiej agresji za moralny obowiązek USA. Trump zaproponował pragmatyczne podejście, sugerując negocjacje z Rosją³⁰. Twierdził, że pomoc Ukrainie zbyt obciąża amerykańską gospodarkę.

Kwestia NATO również dzieliła kampanie. Harris podkreślała znaczenie sojuszu jako kluczowego dla globalnego bezpieczeństwa i jedności Zachodu wobec zagrożeń ze strony Rosji i Chin³¹. Trump ponownie krytykował niektórych członków NATO za niewystarczający wkład finansowy³², argumentując, że USA ponoszą zbyt duży ciężar obrony Europy.

Rywalizacja z Chinami była istotnym tematem kampanii, obejmującym politykę handlową, rozwój technologiczny oraz konflikt o Tajwan. Harris zapowiedziała utrzymanie cel na chińskie towary i wspieranie krajowego przemysłu strategicznego³³. Trump zaproponował agresywniejszą politykę, w tym dodatkowe cła i renegocjacje umów handlowych, krytykując Demokratów za nieskuteczną ochronę interesów USA³⁴. W sprawie Tajwanu Harris zobowiązała się do wsparcia militarnego wyspy i wzmocnienia regionalnych sojuszy, takich jak Quad³⁵. Trump również deklarował obronę Tajwanu, lecz opowiadał się za negocjacjami z Pekinem³⁶. Harris podkreślała inwestycje w produkcję

²⁹ E. Knickmeyer, I. Novikov, A. Madhani, *Biden is rushing aid to Ukraine. Both sides are digging in. And everyone is bracing for Trump*, The Associated Press, <https://apnews.com>, 10.12.2024 (23.01.2024).

³⁰ M. McGraw, *Trump vows to negotiate Ukraine-Russia deal that's 'good for both sides' in appearance with Zelenskyy*, Politico, <https://www.politico.com>, 27.09.2024 (17.01.2025).

³¹ K. Singh, *Kamala Harris' agenda: Gaza ceasefire, NATO support, middle class tax cut*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 23.08.2024 (17.01.2025).

³² M. Hirsh, *Trump's Plan for NATO Is Emerging*, Politico, <https://www.politico.com>, 2.07.2024 (17.01.2025).

³³ D. Bankova, S. Slobin, *Where Harris and Trump stand on key issues*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 31.10.2024 (18.01.2025).

³⁴ D. Palmer, *One law could make Trump's tariff threat a reality*, Politico, <https://www.politico.com>, 1.09.2024 (18.01.2025).

³⁵ D. Bankova, S. Slobin, *Where Harris and Trump stand on key issues*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 31.10.2024 (19.01.2025).

³⁶ Ph. Kine, *Trump and Xi talk TikTok, fentanyl and trade in Friday call*, Politico, <https://www.politico.com>, 17.01.2025 (19.01.2025).

półprzewodników i rozwój technologii³⁷, natomiast Trump obiecywał zwiększenie wydatków na badania i ograniczenie wpływów Chin³⁸.

Decyzja Sądu Najwyższego w sprawie *Dobbs v. Jackson Women's Health Organization*, obalająca precedens *Roe v. Wade*, wywołała kontrowersje i stała się jednym z głównych tematów kampanii³⁹. Orzeczenie doprowadziło do wprowadzenia restrykcyjnych przepisów w wielu stanach. Harris skupiła się na ochronie praw reprodukcyjnych kobiet, apelując o przywrócenie dostępu do aborcji na szczeblu federalnym, co przyciągnęło młodsze wyborczynie⁴⁰. Trump popierał ograniczenia, ale unikał radykalnych wypowiedzi, by nie zrazić sobie umiarkowanych wyborców⁴¹. Polaryzacja wokół tej kwestii pogłębiła podziały społeczne i zmobilizowała Demokratów przeciwko polityce Republikanów.

Zakończenie

Wybory prezydenckie w 2024 roku odzwierciedliły głęboką polaryzację amerykańskiego społeczeństwa i unaocznili kluczowe wyzwania polityczne, gospodarcze i społeczne stojące przed Stanami Zjednoczonymi. Decyzja Joe Bidena o rezygnacji z ubiegania się o reelekcję oraz historyczna kandydatura Kamali Harris wprowadziły nową dynamikę w Partii Demokratycznej, która skoncentrowała swoje wysiłki na zmobilizowaniu młodszych wyborców, kobiet oraz mniejszości etnicznych. Z kolei Donald Trump, wykorzystując narracje o inflacji, migracji i bezpieczeństwie, skutecznie skonsolidował tradycyjny elektorat Republikanów oraz klasę pracującą w regionach przemysłowych, takich jak *Rust Belt*. Kampania wyborcza była odzwierciedleniem podziałów społecznych, a tematy takie jak prawa reprodukcyjne, zmiany klimatyczne czy wojna w Ukrainie uwypukliły różnice w priorytetach obu partii i ich wizjach przyszłości USA.

Rezultaty tych wyborów pokazały, jak głęboko zakorzenione są różnice ideologiczne w amerykańskim społeczeństwie, jednocześnie wyznaczając nowe kierunki dla polityki USA. Demokraci, promując postę-

³⁷ Ch. Mui, *Harris starts campaigning on a \$39B program that Trump wants to sink*, Politico, <https://www.politico.com>, 30.10.2024 (19.01.2025).

³⁸ R. Kędzierski, *PIE: Trump planuje radykalne zaostrenie polityki handlowej wobec Chin*, Money.pl, <https://www.money.pl>, 19.07.2024 (19.01.2025).

³⁹ Decyzja Sądu Najwyższego USA z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie *Dobbs v. Jackson Women's Health Organization* (597 U.S., 2022).

⁴⁰ M. Quinn, *Trump and Harris' views on abortion and IVF access, explained*, CBS News, <https://www.cbsnews.com>, 7.11.2024 (20.01.2024).

⁴¹ *Ibidem*.

powe wartości i politykę inkluzywności, zdobyli poparcie młodszych i bardziej zróżnicowanych demograficznie grup wyborców. Republikańskie, odwołując się do tradycyjnych wartości, kwestii ekonomicznych i bezpieczeństwa, skutecznie utrzymali lojalność klasy średniej i pracującej. Wyraźne kontrasty w podejściu obu partii do spraw międzynarodowych i gospodarczych, takich jak relacje z Chinami czy polityka klimatyczna, będą kształtować nie tylko dalszy rozwój wewnętrzny USA, ale także ich pozycję na arenie globalnej, co czyni wybory 2024 roku punktem zwrotnym w najnowszej historii amerykańskiej polityki.

Donald Trump wygrał wybory prezydenckie, uzyskując 312 głosów elektorskich, co zapewniło mu drugą kadencję w Białym Domu. W pierwszych dniach urzędowania podpisał serię kontrowersyjnych rozporządzeń wykonawczych, m.in. nakładających cła na import z Kanady, Meksyku i Chin, mających na celu walkę z nielegalną imigracją i handlem fentanylem.

Bibliografia

- Americans' Dismal Views of the Nation's Politics*, "Pew Research Center", 2023.
- Bankova D., Funakoshi M., Weber M., *US Primary results 2024: Republican and Democratic delegate count*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 11.01.2024 (21.12.2024).
- Beitsch R., *Where Harris and Trump stand on immigration and the border*, The Hill, <https://thehill.com>, 21.10.2024 (15.01.2025).
- Brownstein R., *The Undecided Voters Are Not Who You Think They Are*, The Atlantic, <https://www.theatlantic.com>, 26.09.2024 (28.12.2024).
- Cancryn A., *Harris' economic plan supercharges Biden proposals to fight inflation*, Politico, <https://www.politico.com>, 16.08.2024 (16.01.2025).
- Changing Partisan Coalitions in a Politically Divided Nation*, "Pew Research Center", 2024.
- Collins K. [i in.], *Instant analysis of the presidential debate with CNN experts*, CNN, <https://edition.cnn.com>, 28.06.2024 (22.12.2024).
- Dąbrowski A., Piotrowski M., *Joe Biden rezygnuje z walki o reelekcję*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, <https://pism.pl>, 22.07.2024 (20.12.2024).
- Decyzja Sądu Najwyższego USA z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie *Dobbs v. Jackson Women's Health Organization* (597 U.S., 2022).
- Galston W.A., *Why Donald Trump won and Kamala Harris lost: An early analysis of the results*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 6.11.2024 (16.01.2025).
- Gangitano A., *Carville on Harris loss: 'It is and it always will be the economy, stupid'*, The Hill, <https://thehill.com>, 2.01.2025 (16.01.2025).
- Guggenheim B., Becker B., *Trump, Harris lay out tax plans with trillions of dollars on the line*, Politico, <https://www.politico.com>, 27.08.2024 (16.01.2025).
- Hear Biden and Trump debate who did better for the economy*, CNN, <https://edition.cnn.com>, 28.06.2024 (22.12.2024).
- Hirsh M., *Trump's Plan for NATO Is Emerging*, Politico, <https://www.politico.com>, 2.07.2024 (17.01.2025).

- In Tied Presidential Race, Harris and Trump Have Contrasting Strengths, Weaknesses*, "Pew Research Center", 2024.
- Kamarck E., *Why is Kamala Harris wrapping up the Democratic nomination so quickly?*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 23.07.2024 (21.12.2024).
- Kędzierski R., *PIE: Trump planuje radykalne zaostrezenie polityki handlowej wobec Chin*, Money.pl, <https://www.money.pl>, 19.07.2024 (19.01.2025).
- Kine Ph., *Trump and Xi talk TikTok, fentanyl and trade in Friday call*, Politico, <https://www.politico.com>, 17.01.2025 (19.01.2025).
- Knickmeyer E., Novikov I., Madhani A., *Biden is rushing aid to Ukraine. Both sides are digging in. And everyone is bracing for Trump*, The Associated Press, <https://apnews.com>, 10.12.2024 (23.01.2024).
- Majmurek J., *Republikanie zmieniają się w partię amerykańskiej klasy pracującej*, Krytyka Polityczna, <https://krytykapolityczna.pl>, 23.08.2024 (27.12.2024).
- Mason M., *Harris gets leeway from the left to talk tough on the border*, Politico, <https://www.politico.com>, 22.08.2024 (15.01.2025).
- Mcgraw M., *Trump vows to negotiate Ukraine-Russia deal that's 'good for both sides' in appearance with Zelensky*, Politico, <https://www.politico.com>, 27.09.2024 (17.01.2025).
- Migrant crossings are spiking. See what it looks like on the southern border*, CNN, <https://edition.cnn.com>, 23.12.2023 (15.01.2025).
- Mui Ch., *Harris starts campaigning on a \$39B program that Trump wants to sink*, Politico, <https://www.politico.com>, 30.10.2024 (19.01.2025).
- Palmer D., *One law could make Trump's tariff threat a reality*, Politico, <https://www.politico.com>, 1.09.2024 (18.01.2025).
- Popli N., *What a Kamala Harris Win Would Mean for the Economy*, Time, <https://time.com>, 23.10.2024 (16.01.2025).
- Public's Positive Economic Ratings Slip; Inflation Still Widely Viewed as Major Problem*, "Pew Research Center", 2024.
- Quinn M., *Trump and Harris' views on abortion and IVF access, explained*, CBS News, <https://www.cbsnews.com>, 7.11.2024 (20.01.2024).
- Samuels B., *Republicans ready attacks on Harris in anticipation of Biden bowing out*, The Hill, <https://thehill.com>, 21.07.2024 (21.12.2024).
- Sanchez G.R., *Immigration policy could determine the next president of the United States*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 4.03.2024 (15.01.2025).
- Shalal A., *For many US voters, the economy is personal and they blame the Democrats*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 28.10.2024 (16.01.2025).
- Singh K., *Kamala Harris' agenda: Gaza ceasefire, NATO support, middle class tax cut*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 23.08.2024 (17.01.2025).
- Slobin S., Schneider H., *Behind the Battleground States*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 24.09.2024 (28.12.2024).
- Staff R., *\$72,000 migrant smuggling routes to the US start with charter flights*, Reuters, <https://www.reuters.com>, 21.06.2024 (22.12.2024).
- Stent A., *How would Trump and Harris handle the Russia-Ukraine war?*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 1.10.2024 (22.12.2024).
- Wittes T.C., *Trump's "America First" is America the Small*, Brookings Institution, <https://www.brookings.edu>, 2.06.2017 (21.12.2024).
- Zither A., *Trump Expands Lead Over Biden as Age Worries Grow*, WSJ Poll Finds, The Wall Street Journal, <https://www.wsj.com>, 3.07.2024 (20.12.2024).

Content analysis of U.S. 2024 presidential election, main campaign themes**Abstract**

The article analyzes the main themes of the 2024 US presidential campaign, singling out the issue of migration, the economy, women's rights, international security and the US-China rivalry. The text analyzes the content of election programs, debates and polling data. According to the author, the 2024 US presidential election has highlighted the deep social and ideological divisions in American society. The polarization of society determines US domestic policy, defining the directions of the country's future development and directly affects its foreign policy.

Keywords: US presidential election 2024, election campaign, political polarization, discourse, political agendas